

ข่าว

ปฐุรูปที่ด้น

ปีที่ ๓๖ ฉบับที่ ๑๑ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๘

www.alro.go.th

สารบัญ

- ๓ ๑๒ สิงหา มหาราชินี จอพระองค์ทรงพระเจริญ
- ๔-๕ ส.ป.ก. สานพระราชปณิธานงานศิลปาชีพ
ศิลปของไทย
- ๖-๗ ส.ป.ก. รุกงานพัฒนาระบบการผลิตข้าวอินทรีย์
หมุนเกษตรกรรายย่อยสู่ข้าวอินทรีย์แปลงใหญ่
- กฎหมายใกล้เคียง : ความรู้เรื่องปฏิรูปที่ดิน
- ๘-๙ เรื่อง “ธนาการที่ดิน (๑)”
- พัฒนางาน พัฒนาคน คนปฏิรูป
- ๑๐-๑๑ แนวทางการบริหารจัดการที่ดินโดยการปฏิรูปที่ดิน (ต่อ)
- ๑๒-๑๓ กระทรวงเกษตรฯ กับ การเป็นส่วนหนึ่งในงาน
มหกรรมโลก Expo Milano 2015
- ๑๔ ลรก. ติดตามความก้าวหน้า
การดำเนินงานปฏิรูปที่ดินทั่วประเทศ
- รวมภาพข่าว
- ๑๕ • ส.ป.ก. ลำพูน ร่วมจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่
ในพระราชานุเคราะห์ เพื่อเกิดพระเกียรติ
ระดับประเทศ
- ส.ป.ก. ประชุม ออก.ค. ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘
 - เพิ่มมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ ของ สรม.
- ๑๖ สิ่งทีเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พึ่งปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสรเสรีชัย อัจจุตมานัส, นายธนู มีแสงเงิน, นางเปรมจิต สังขพงษ์, นายสุวรรณ บูราพรนุสรณ์

บรรณาธิการบริหาร

นางอดุลลักษณ์ อาศนเลขา

หัวหน้าบรรณาธิการ

นางอภิญา อัมรินทร์รัตน์

กองบรรณาธิการ

นางสาวพรพรรณ ภูวนธรรม, นางสาวสกุลดี สุขอนันต์, นางสาวจิรัฐญา แสงหิรัญ,
นางสาวเมธารัตน์ ถวายทรัพย์

จัดส่งและเผยแพร่

นางนันทพร คำเปี่ยม, นางนิตยนันท์ เอมระดี, นางสาวจันทร์ไสย์ กมลพรพิจ

ผลิตภาพและสื่อดิจิทัล

นายยุทธศาสตร์ ณ พึ่งบุญ, นายอลงกรณ์ ชอนจำปา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

๑ ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๒ ๒๕๗๗ โทรสาร : ๐ ๒๒๘๒ ๒๕๗๗ Website : www.alro.go.th

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ Website : www.moac.go.th

สารจากกองบรรณาธิการ

ปัจจุบัน เมื่อกล่าวถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) คงไม่มีใคร!! ไม่คุ้นเคย?? เพราะ ส.ป.ก. มีภารกิจอันยิ่งใหญ่ ซึ่งมีความสำคัญที่จะขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ รวมถึงการแก้ไขปัญหาปากท้องและความเป็นอยู่ของชาวบ้านซึ่งเป็นเกษตรกรยากจนกว่า ๒,๗๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน และมีพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินมากถึง ๓๕.๓๒ ล้านไร่

ก้าว..ต่อไปจากนี้ ส.ป.ก. ยังมุ่งมั่นสร้างสำนึกการใช้กันอย่างรู้ค่า พัฒนาการใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูง ลดต้นทุนการผลิตข้าวและพัฒนาระบบส่งน้ำและกระจายน้ำสู่ครัวเรือนเกษตรกรของ ส.ป.ก. อย่างยั่งยืน

พรพรรณ ภูวนธรรม

๑๒ สัปดาห์ มหาราชินี ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

พระเสด็จ จากสวรรค์ จรรโลงหล้า
พระมารดา แห่งแผ่นดิน ถิ่นสยาม
พระสถิต พิณรัฐสม ชมพระนาม
พระรงดงาม องค์สิริกิติ์ มหาราชินี

พระก่อเกื้อ เอื้อสุข ไทยทุกผู้
พระทรงกู้ ทุกภัย ไม่หลีกหนี
พระผ่านร้อน เหน็บหนาว ทุกข์ทวิ
พระดำเนิน ทุกที่ เคียงราชันย์

พระดำริ สืบสาน หัตถศิลป์
พระเยื่อนถิ่น ทุกทั่ว ทั้งเขตชั้นท์
พระรักษน้ำ รักษาป่า รักษาพฤษภรณ์
พระมิ่งขวัญ จรรโลงรัฐ วัฒนธรรม

พระบาทเจ้า ขาวประชา อาเคียรบาท
พระเคียงอาสน์ จักรวิงศ์ ทรงอุปถัมภ์
พระชนมย์ยืน เกียรติดำรง ทรงคุณธรรม
พระเลิศล้ำ เทิดพระองค์ ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้า ด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ประพันธ์โดย นางสาววิไลลักษณ์ เพชรล้อม
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน

ส.ป.ก. สาขพระราชนิพนธ์ งานศิลปาชีพ ศิลป์ของไทย

พรพัฒน์ เจริญภพ

จากการเปิดเผยของ นายสรสรเสริญ อัจจุตมานัส เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กล่าวถึงภารกิจอันสำคัญของศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภารกิจของ ส.ป.ก. ที่สานต่อพระราชปณิธาน ซึ่งสร้างคุณประโยชน์แก่ยุวกษัตริย์และลูกหลานเกษตรกรทั่วทั้งแผ่นดิน

ความเป็นมา

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพื้นที่ ๘๖๑ ไร่ ๒ งาน ๘๕ ตารางวา ซึ่งเป็นพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานที่ดินไว้ เพื่อสนับสนุนการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งเป็นแหล่งฝึกอบรมวิชาชีพงานช่างฝีมือที่วิจิตรงดงามสร้างอัตลักษณ์ที่โดดเด่น อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่คนไทย จักจารึกและร่วมอนุรักษ์รักษาสมบัติของแผ่นดิน สืบสานพระปณิธาน ตราบถึงรุ่นลูกหลานสืบไป

ศูนย์ศิลปาชีพฯ แห่งนี้ ได้เริ่มจัดตั้งขึ้น และเปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๗ โดยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ โดยทรงมอบให้นายธานินทร์ กรัยวิเชียร องคมนตรีและรองประธานมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ทำหน้าที่ดำเนินการบริหารจัดการของศูนย์ฯ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับมอบหมายดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงพื้นที่และดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่องานศิลปาชีพ ทั้งนี้ได้ผลิตนักเรียนศิลปาชีพที่มีฝีมือ สร้างงานศิลป์แห่งแผ่นดินส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ฝึกฝนอบรมวิชาชีพงานช่างฝีมือ

แก่ยุวกษัตริย์/
บุ ต ร ห ล า น
เกษตรกรในเขต
ป ฎิ ธิ ร ู ป ที่ ดิ น
ทั่วประเทศ โดยมี
วั ต ถุ ป ร ะ ส ง ค์

๓ ประการ คือ ๑. เพื่อการอนุรักษ์ศิลปะไทยโบราณให้ดำรงอยู่ ๒. เพื่อการปรับปรุงดัดแปลงศิลปะไทยดั้งเดิม ๓. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีรูปแบบเฉพาะตัว

นายสรสรเสริญ อัจจุตมานัส เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กล่าวเสริมว่า ปัจจุบัน ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดฝึกอบรมช่างฝีมือเสริมอาชีพของนักเรียนศิลปาชีพรวม ๓๑ แผนก อาทิ แผนกช่างเย็บเสื้อผ้าและปักจักร แผนกช่างทอผ้าลายตีนจก แผนกช่างเป่าแก้ว แผนกช่างเครื่องเคลือบดินเผา แผนกช่างจักสานไม้ไผ่ลายขีด แผนกช่างเครื่องเรือนไม้แผนกช่างเครื่องดนตรี แผนกช่างศิลปประดิษฐ์ แผนกช่างประดิษฐ์หัวโขน แผนกช่างปั้นตุ๊กตาชาววังและดอกไม้ขนมปัง แผนกช่างสอดย่านลิเภา แผนกช่างเครื่องเรือนหวาย แผนกช่างเครื่องหนัง แผนกช่างสีและชักเงา แผนกช่างภาพกระจกสี แผนกช่างประดิษฐ์บ้านทรงไทย ฯลฯ

การฝึกอบรมศิลปาชีพทั้ง ๓๑ แผนก จัดแบ่งเป็น ๗ ประเภท คือ ประเภทศิลปกรรม ประเภทศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ประเภทศิลปประดิษฐ์ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ประเภทอาหาร และโภชนาการ ประเภทการเกษตรกรรม และประเภทการตัดเย็บเสื้อผ้า **พระเมตตาที่มีต่องานศิลปาชีพ ศิลป์ผองไทย**

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สนับสนุนภารกิจศิลปาชีพ การให้ความรู้ รวมทั้งฝึกฝนทักษะงานช่างฝีมือ และมอบหมายให้ ส.ป.ก. จังหวัดทุกแห่ง ใน ๗๒ จังหวัด โดยเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๗ เปิดรับสมัครและคัดเลือกยุวเกษตรกร/บุตรหลานเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้เข้ารับการฝึกอบรม ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมศิลปาชีพ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ซึ่งผู้ที่ป็นนักเรียนศิลปาชีพจะได้รับเบี้ยเลี้ยงรายละ ๑๓๐ บาท ต่อวันตลอดหลักสูตร ปัจจุบันมียุวเกษตรกร/บุตรหลานเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ผ่านเข้ารับการฝึกอบรมศิลปาชีพ รวม ๘๒ รุ่น จำนวน ๑๐,๖๗๙ ราย

ในปี ๒๕๕๘ ส.ป.ก. มีแผนจัดฝึกอบรมศิลปาชีพเพื่อวิสาหกิจชุมชน โดยแจ้งเวียนการรับสมัครให้รับทราบในพื้นที่ ๗๒ จังหวัด และ ส.ป.ก. ได้คัดเลือกผู้สมัครที่ได้ลงทะเบียนและแจ้งความจำนงค์เข้ารับการฝึกอบรมที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทุกแห่ง รวมมีพื้นที่ที่ตอบรับแสดงความจำนงค์ จำนวน ๓๖ จังหวัด ผู้สมัครที่ตอบรับ ๑,๑๖๐ ราย (อบรมระยะสั้น ๙๘๐ ราย อบรมระยะยาว ๑๘๐ ราย) ได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมศิลปาชีพเพื่อบุคคลทั่วไป เพื่อยุวเกษตรกร/บุตรหลานเกษตรกร/เกษตรกร ซึ่งผ่านการสมัครและคัดเลือกจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับการส่งเสริมความรู้เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาทักษะฝีมือด้านศิลปหัตถกรรมไทย ใน ๓๑ แผนก จัดอบรมปีละ ๒ รุ่น รุ่นละ ๑๘๐ ราย รวม ๓๖๐ ราย คือ รุ่นที่ ๑ เริ่มอบรมตั้งแต่เดือนตุลาคม ของทุกปี และรุ่นที่ ๒ เริ่มอบรมตั้งแต่เดือนเมษายน ของทุกปี เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

ความสำเร็จในสายวิชาชีพ...สานงานช่างฝีมือสู่ท้องถิ่น

นายชุต ชุมพู่ แผนกช่างประติมากรรม อายุ ๑๙ ปี ที่อยู่ ๑๒๙ หมู่ ๑๑ ตำบลสันทรายใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย

“งานช่างฝีมือ เป็นอาชีพที่สร้างขึ้นงานด้วยความรักทางศิลปะ ผมโชคดีที่มีโอกาสมาเรียนช่างประติมากรรม ได้ทั้งแนวคิด ได้สร้างผลงานที่ตั้งใจ เพื่อนำชิ้นงานไปช่วยเสริมการจัดสวนซึ่งเป็นอาชีพหลักของแม่ ผมมุ่งมั่นผลิตงานชิ้นที่มีการออกแบบ ต้องขึ้นโครงชิ้นงาน ใช้การปั้น ทำพิมพ์ทูป พิมพ์ยางหล่อเรซิน จนถึงการระบายสีและเคลือบเงาให้สวยงามครับ”

นายชาคริต พาริก แผนกช่างแปะแก้ว อายุ ๒๑ ปี ที่อยู่ ๘/๗ หมู่ ๓ ตำบลอ่างทอง อำเภอกะสุมย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

“หลังจากการเข้ารับการอบรมอาชีพ ระยะเวลา ๑ ปีเต็ม ได้ผ่านการอบรมช่างแปะแก้วในระดับขั้นต้นและขั้นปลาย ฝึกฝนพัฒนางานช่างฝีมือด้วยตนเอง สามารถสร้างรายได้ที่เป็นอาชีพเสริมได้ และมีส่วนในการอนุรักษ์งานช่างฝีมือที่ประณีตงดงามให้คงอยู่ ภูมิใจมากครับ”

นายนกพล ยืนยง แผนกช่างโลหะ อายุ ๒๐ ปี ๕๒ หมู่ ๗ ตำบลอุโจเจิญ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

“ผมเลือกอบรมอาชีพช่างโลหะ เป็นเวลานาน ๖ เดือนในระดับขั้นต้นและขั้นปลายอีก ๖ เดือน ในแผนกช่างโลหะ ฝึกฝนและพัฒนาฝีมือจนได้ผลงาน ช่างโลหะต้องทำงานท่ามกลางความอบอ้าว และมีกระบวนการขึ้นรูปชิ้นงาน โดยต้องมีความพากเพียร มีความอดทนสูงครับ”

นายสมร ศรีกุลขจร แผนกช่างภาพกระจกสี อายุ ๔๘ ปี ๔๓/๒ หมู่ ๒ ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

“งานที่ทำนั้น...มาถูกทางแล้ว ผมเป็นคนด้อยโอกาสที่ได้รับพระเมตตาสูงสุดในชีวิต โดยใช้มือเพียงข้างเดียวในการทำงาน ได้เข้ามาอบรมวิชาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จครับ”

ส.ป.ก. รุกงาน พัฒนาระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ หนุนเกษตรกรรายย่อยสู่ข้าวอินทรีย์แปลงใหญ่

พรพรรณ ภูวนธรรม

ช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ส.ป.ก. ได้บูรณาการงานในการกิจร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หลายแห่งและมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการและเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง อาทิ นายพนม กฤตพันธ์ ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นางอังคณา บุญสาม เกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร นางทองอ่อน นเรกุล พัฒนากีดินจังหวัดยโสธร นางมลิวรรณ ลครวงศ์ นักวิชาการตรวจบัญชีชำนาญการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ นายวารินทร์ ทวีกันย์ กรรมการสมาคมชาวยโสธร (ผู้รับซื้อผลผลิต) ในโครงการพัฒนาระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรรายย่อยสู่ข้าวอินทรีย์แปลงใหญ่ ณ บ้านโนนยาง หมู่ ๓ ตำบลคำแมด อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

โครงการพัฒนาระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรรายย่อยสู่ข้าวอินทรีย์แปลงใหญ่ เป็นภารกิจโครงการที่สำคัญตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งต่อยอดจากโครงการนิคมการเกษตร “เกษตรอินทรีย์” จังหวัดยโสธร มีเป้าประสงค์เพื่อให้เกษตรกรได้มีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบการปลูกข้าว สนับสนุนปัจจัยการผลิต การลดต้นทุนการผลิตและการจัดบันทึกบัญชีต้นทุนครัวเรือน (ทุกแปลง) โดยบูรณาการในกลุ่มเกษตรกร จัดกิจกรรมลดต้นทุนการผลิต นับเป็นจุดเริ่มต้น ที่จะนำพาเกษตรกรรายย่อยมารวมกลุ่มต่อยอดเป็นโครงการจัดที่ดินแปลงใหญ่เป็นผลสำเร็จ โดยจังหวัดยโสธร มีเป้าหมายดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ ในพืช ๔ ชนิด คือ

๑. ถั่วลิสง ดำเนินการในพื้นที่ตำบลค้อเหนือ ตำบลดู่ทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร เนื้อที่ ๖๕๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วม ๒๕๐ ราย มีนายจรัญ กาญจนสาธิต กำนันตำบลค้อเหนือ เป็นผู้จัดการแปลง

๒. แดงโมอินทรีย์ ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ คำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร เนื้อที่ ๒๐๐ ไร่ เกษตรกร เข้าร่วม ๖๔ ราย มีนายพรทวี ศรีสง่า กำนันตำบลค้อเหนือ ประธานกลุ่มผู้ผลิตแดงโมอินทรีย์เป็นผู้จัดการแปลง

๓. หอมแดง GAP ดำเนินการในพื้นที่ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร เนื้อที่ ๑,๕๐๐ ไร่ เกษตรกร เข้าร่วม ๑๓๓ ราย มีนายโสธร จันทศิลป์ กำนันตำบลฟ้าห่วน เป็นผู้จัดการแปลง

๔. ข้าว ได้จัดแบ่งเป็น ๓ ภารกิจ คือ

การส่งเสริมการผลิตเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร กรมส่งเสริมการเกษตร รวม ๒ แห่ง คือ

- บ้านสีสุก หมู่ ๕ ตำบลดู่ลาด อำเภอทรายมูล พื้นที่ ๙๘๔ ไร่ มีนายอดิศักดิ์ ราวินิต เกษตรอำเภอทรายมูล เป็นผู้จัดการแปลง

- บ้านยางเครือ หมู่ ๔ ตำบลบึงแก อำเภอ มหาชนะชัย พื้นที่ดำเนินการ ๙๙๙ ไร่ มีนางสุภาวดี ณ ระนอง เกษตรอำเภอมหาชนะชัย เป็นผู้จัดการแปลง

โครงการปรับโครงสร้างการผลิตข้าว โดยศูนย์วิจัย ข้าวร้อยละ ๒๐๐ ไร่ กรมการข้าว รวม ๒ แห่ง คือ

- บ้านนาเรียง หมู่ ๘ ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล พื้นที่ ๕,๒๐๐ ไร่ มีนายสมลักษณ์ มอญขาม ผู้อำนวยการ ศูนย์วิจัยข้าวร้อยละ ๒๐๐ ไร่ เป็นผู้จัดการแปลง

- บ้านกู่จาน หมู่ ๔ ตำบลกู่จาน อำเภอ คำเขื่อนแก้ว พื้นที่ดำเนินการ ๕,๒๐๐ ไร่ มีนางวรินทร์ นาถบุตร เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน เป็นผู้จัดการ แปลง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดยโสธร ดำเนินการ ผลิตข้าวอินทรีย์มาตรฐาน IFOAM พื้นที่ดำเนินการ ๕,๓๐๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วม ๓๕๔ ราย โดยมี นางจรรณี วรรณจำรัส นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ เป็นผู้จัดการ แปลง พื้นที่ ๔ แห่ง คือ ตำบลก้ามแมต อำเภอกุดชุม พื้นที่ ดำเนินการ ๒,๐๐๐ ไร่ ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม พื้นที่ดำเนินการ ๘๐๐ ไร่ ตำบลโพนงาม อำเภอกุดชุม พื้นที่ดำเนินการ ๒,๕๐๐ ไร่ และตำบลโคกสำราญ อำเภอ เลิงนกทา พื้นที่ดำเนินการ ๕๐๐ ไร่ (จากข้อมูลของ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร)

จากแผนบูรณาการการทำงานที่ผ่านมา พื้นที่ เกษตรอินทรีย์แปลงใหญ่แห่งนี้ ได้เป็นแหล่งผลิตข้าว เกษตรอินทรีย์มาตรฐาน IFOAM เนื้อที่ประมาณ ๑๘,๐๐๐ ไร่ ในพื้นที่ ๒ อำเภอ (๔ ตำบล) และส่งเสริมการปลูกพืชชนิด อื่นๆ อาทิ แดงโม ถั่วลิสง และหอมแดงเกษตรอินทรีย์ เนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ เพื่อเตรียมความพร้อมกับการ พัฒนาศักยภาพการผลิตของเกษตรกรตามแผนภารกิจ หลักของ ส.ป.ก. ตลอดจนสนับสนุนภารกิจที่ต่อเนื่อง ที่ประเทศไทยจะก้าวสู่เออีซีปี ๒๕๕๙ นี้

เรื่อง ธนาคารที่ดิน (๑)

ท่านผู้อ่านสารข่าวปฏิรูปที่ดินที่เคารพทุกท่านคะ ผู้เขียนนั่งเขียนบทความกฎหมายไกลตัว ความรู้เรื่องปฏิรูปที่ดินอยู่นี้เป็นต้นเดือนสิงหาคม จึงอยู่ในบรรยากาศของวันแม่แห่งชาติ ก็จะมาถึงในวันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี ในนามของพลชนกรชาวไทยทั้งมวลขอถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน เป็นร่มเกล้าของชาวไทยทั้งมวลตลอดกาลนาน

ในด้านการบริหารราชการแผ่นดินนั้นต้องถือว่าเดือนสิงหาคมเป็นช่วงปลายปีงบประมาณแล้ว เพราะเดือนกันยายนเป็นสิ้นปีงบประมาณ ท่านผู้อ่านที่เป็นพี่น้องเกษตรกรอาจจะไม่รู้สึกรู้ว่าเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของท่าน แต่ในด้านการบริหารแล้ว ช่วงปลายปีงบประมาณเป็นช่วงสำคัญที่รัฐบาลจะทบทวนการใช้งบประมาณประจำปีและโครงการที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจและสนับสนุนให้พี่น้องเกษตรกร รวมทั้งประชาชนในสาขาอาชีพต่างๆ ได้รับแรงส่งเสริมจากรัฐให้การประกอบอาชีพขยายตัวขึ้น และจัดปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในเชิงธุรกิจภาคต่างๆ เพื่อให้เศรษฐกิจโดยรวมในภาคใหญ่ของประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่เรื่องตามหัวข้อเรื่องฉบับนี้ได้แก่ “ธนาคารที่ดิน”

หรือที่บางท่านอาจเรียกทับศัพท์ไปว่า แลนด์แบงก์ (Land Bank) อันมีตามเกี่ยวพันกับเรื่องปฏิรูปที่ดินของเราอย่างลึกซึ้ง ดังจะกล่าวต่อไป

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย หรือประเทศต่างๆ ทั่วโลกเกิดขึ้น เพราะสถานการณ์ใช้ที่ดินไม่เป็นธรรมแก่ผู้ทำประโยชน์ในที่ดินหรือเกษตรกร ทำให้ที่ดินตกไปอยู่กับผู้ที่มีได้เป็นผู้ผลิตหรือทำประโยชน์ในที่ดินอย่างแท้จริง เกิดความไม่สมดุลในการเป็นเจ้าของที่ดินด้วยตนเอง ที่ดินกลายเป็นเครื่องมือในการหากำไร ทำให้การใช้ประโยชน์ในที่ดินไม่คุ้มค่า ดังเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่บอกว่าประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพในการเกษตร ที่ดินจึงเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นรากฐานในการผลิตทางเกษตรกรรม แต่ในปัจจุบันปรากฏว่าเกษตรกรกำลังประสบความเดือดร้อน เนื่องจากต้องสูญเสียสิทธิในที่ดินและกลายเป็นผู้เช่าที่ดินที่ต้องเสียค่าเช่าที่ดินในอัตราสูงเกินสมควรที่ดินขาดการบำรุงรักษา

ทำให้อัตราผลิตผลเกษตรกรรมอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายปฏิรูปที่ดิน ทำให้เห็นได้ว่า ต้องการช่วยให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรม และที่ดินได้รับการปรับปรุงบำรุง เพื่อให้พืชผลเกษตรกรรมดีขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีการประกาศใช้กฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรและสังคมของเกษตรกรและความมั่นคงของประเทศไทยไปพร้อมกัน

ธนาคารที่ดินมีความสำคัญกับการปฏิรูปที่ดินในนานาประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่ได้ชื่อว่าดำเนินการปฏิรูปที่ดินประสบผลสำเร็จที่สุดตัวอย่างเช่น ประเทศไต้หวัน และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งในไต้หวันนั้นดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยธนาคารที่ดินเลยทีเดียว ส่วนในญี่ปุ่นได้เปลี่ยนรูปแบบธนาคารที่ดินเป็นกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรแต่ก็ยังคงวัตถุประสงค์เดียวกัน ซึ่งโดยหลักๆ ก็จะมีแนวทาง ๓ ประการ คือ

๑. จัดหาที่ดินให้เกษตรกร และป้องกันมิให้เกษตรกรสูญเสียสิทธิในที่ดินต่อไป

๒. จัดให้เกษตรกรมีทุนในการพัฒนาที่ดิน พัฒนาการเกษตร และสนับสนุนต่อยอดผลิตผลเกษตรกรรมของเกษตรกร

๓. จัดหาประโยชน์ในที่ดินเพื่อนำรายได้มาช่วยเหลือเกษตรกร ปลดปล่อยหนี้สินและจัดระบบการบริหารที่ดินให้สมดุลย์ต่อสภาวะของประเทศ

ในเบื้องต้นที่จัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแต่ยังไม่อาจจัดตั้งธนาคารที่ดินได้แต่ด้วยเหตุผลความจำเป็นว่าต้องมีงบประมาณการจัดซื้อที่ดิน มีงบประมาณช่วยเหลือเกษตรกรยากจนในการปรับปรุงบำรุงดิน และลงทุนทางการเกษตรกฎหมายปฏิรูปที่ดินจึงให้จัดตั้งกองทุนการปฏิรูปที่ดินภายใน ส.ป.ก. เพื่อให้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน แต่เงินกองทุนนี้ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้เก็บรักษาดังนั้นเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินแม้มีวัตถุประสงค์คล้ายๆ จะให้เป็นธนาคารที่ดินให้ ส.ป.ก. แต่กลับมีข้อจำกัดเรื่องการใช้จ่าย ภายใต้ระเบียบของทางราชการอยู่เป็นอันมาก ทำให้ ส.ป.ก. ไม่สามารถใช้เงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดิน

สนับสนุนเกษตรกรตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินได้เต็มที่

ผู้บริหาร ส.ป.ก. หลายยุคได้เคยคิดจะทำให้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีบทบาทเป็นธนาคารที่ดินให้ ส.ป.ก. เพื่อช่วยสนับสนุนงานปฏิรูปที่ดินได้กว้างขวางขึ้นแต่ไม่สามารถทำได้ จนมาในยุคของท่านรองเลขาธิการ ส.ป.ก. (คุณสถิตพงษ์ สุดชูเกียรติ) และต่อมาถึงท่านรองเลขาธิการ ส.ป.ก. (คุณเปรมจิต สังขพงษ์) ได้พยายามผลักดันให้ธนาคารที่ดินสนับสนุนงานของ ส.ป.ก. ให้เต็มบทบาทเนื่องจากรัฐบาลมีพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ขึ้นเพื่อจัดตั้งธนาคารที่ดินในระยะเวลา ๕ ปี ทั้งนี้ ท่านรองเลขาธิการ ทั้ง ๒ ท่านได้ร่วมกัน ศึกษาวิจัยนำเสนอสภาพปัญหาของที่ดินในประเทศไทยและแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืนโดยความสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (ส.ก.ว.) จนท่านรองฯ สถิตพงษ์ สุดชูเกียรติ เกษียณอายุราชการไป

เป็นที่น่ายินดีที่ในการคัดสรรบุคคลที่จะเข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) คณะกรรมการได้คัดเลือกให้คุณสถิตพงษ์ สุดชูเกียรติ เข้าดำรงตำแหน่ง ซึ่งในฐานะลูกหม้อคนหนึ่งของการปฏิรูปที่ดิน ผู้เขียนเห็นว่าเป็นความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งและขอแสดงความยินดีต่อพี่น้องเกษตรกรที่จะได้มีธนาคารที่ดินมาสนับสนุนงานเกษตรของ ส.ป.ก. อย่างเต็มที่ต่อไป

ฉบับหน้าผู้เขียนขอต่อยอดประโยชน์ของธนาคารที่ดินที่จะมีต่อพี่น้องเกษตรกร และการแก้ปัญหาที่ดินของชาติเพื่อจะได้เชื่อมโยงกับการปฏิรูปที่ดินในรายละเอียดอีกตอนหนึ่งนะครับ

สวัสดีครับ

ไพโรจน์ โลกนิยม

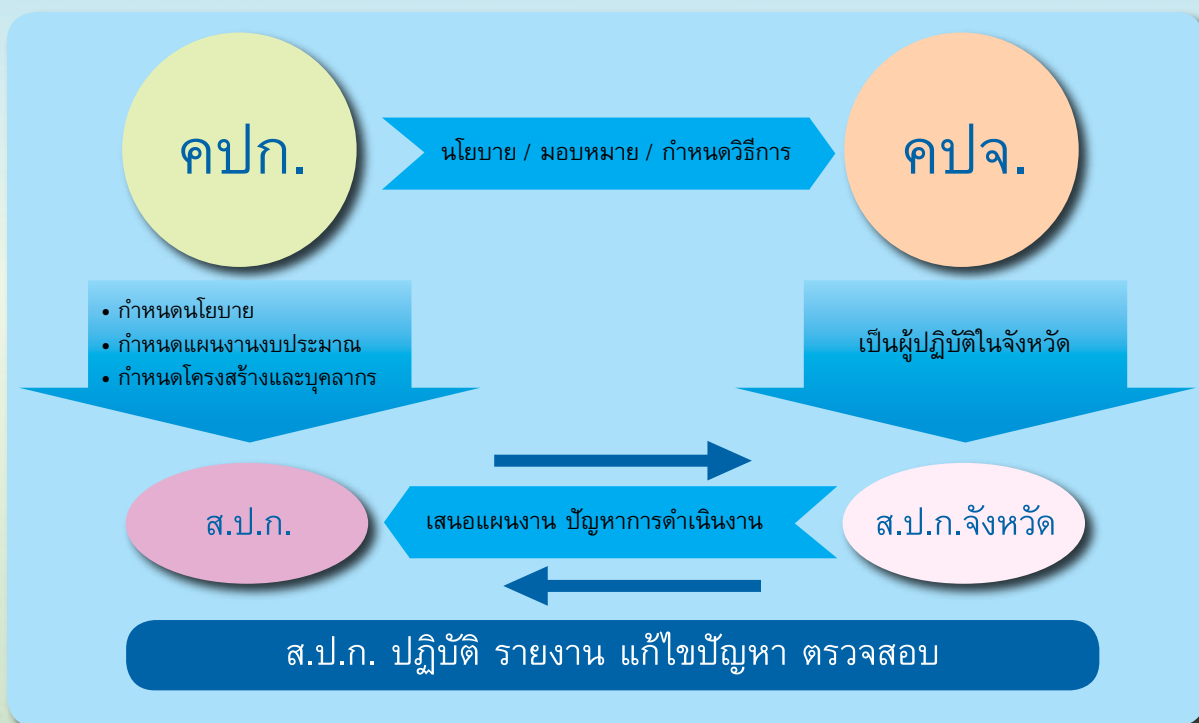
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการจัดที่ดิน

แนวทางการบริหารจัดการที่ดินโดยการปฏิรูปที่ดิน (ต่อ)

โดย สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน

ส.ป.ก. ดำเนินการหาที่ดิน (นำมา) และจัดที่ดิน จะดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ตามมาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก. ... และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ตามมาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการและวิธีปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ...

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการโดย คปก. และ คปจ.

การจัดที่ดิน ส.ป.ก.ดำเนินการตามกฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก.มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดิน ดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกร และบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรม อย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกร และบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ประกาศกำหนด

(๓) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร สำหรับ สถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะ การดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรนั้นๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดให้ เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนด มิให้มีการ โอนสิทธิในที่ดินก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้

เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดให้สถาบันเกษตรกรให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มา ถ้าเป็นที่ดินของรัฐและมี เกษตรกรถือครองอยู่แล้ว เกินจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนดเมื่อเกษตรกรดังกล่าว ยื่นคำร้องและยินยอมชำระค่าเช่า หรือค่าชดเชยที่ดิน ในอัตราหรือจำนวนที่เพิ่มขึ้น ตามที่คณะกรรมการกำหนด สำหรับที่ดินส่วนที่เกินตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการจัด ที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้ แล้วแต่กรณีตามจำนวนที่ เกษตรกรถือครองได้ แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ ในการกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินดังกล่าว ต้อง คำนึงถึงระยะเวลาและวิธีการที่เกษตรกรได้ที่ดินนั้นมา ความสามารถในการ ทำประโยชน์ ประเภทของเกษตรกรรม และการทำประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วในที่ดินนั้น

ในการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามวรรคสาม ถ้า เกษตรกรได้เข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวก่อน พ.ศ. ๒๕๑๐ ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าธรรมเนียมในการโอนและรังวัด และค่า ปรับปรุงพัฒนาที่ดิน ที่ ส.ป.ก. ดำเนินการให้ตามจำนวนที่ คณะกรรมการกำหนด เฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าสิบไร่

นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่ บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อใช้ สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการ ปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตาม ขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติ ให้เป็น ไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะ รัฐมนตรี การจัดที่ดินให้เช่าหรือเช่าซื้อตามมาตรานี้ไม่อยู่ ภายใต้งบบังคับแห่งกฎหมาย เกี่ยวกับการควบคุมการเช่าหรือ เช่าซื้อ และสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อดังกล่าวจะโอนแก่กันได้ หรือตกทอดทางมรดกได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในฉบับหน้า ผู้เขียนจะนำเสนอขั้นตอนการจัดที่ดิน ให้แก่ผู้อ่านได้ทราบต่อไป...

กระทรวงเกษตรฯ กับการเป็นส่วนหนึ่งในงานมหกรรมโลก Expo Milano 2015

แพรววี เกษสุวรรณ

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ

กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักวิชาการและแผนงาน

งานมหกรรมโลก (The World Exposition) ไม่ใช่
งานแสดงสินค้า แต่เป็นงานแสดงผลงาน-นิทรรศการระดับ
นานาชาติที่จัดขึ้นทุกๆ ๕ ปี ในหัวข้อที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก
ในขณะนั้น ซึ่งงานมหกรรมโลกในปี ๒๕๕๘ นี้ กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์เป็นผู้แทนประเทศไทยในการเข้าร่วมงาน
The Universal Exposition Milano 2015 (Expo Milano 2015)
ที่จัดขึ้น ณ เมืองมิลาน สาธารณรัฐอิตาลี ระหว่างวันที่
๑ พฤษภาคม ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ภายใต้หัวข้อหลัก
“Feeding the planet, Energy for life” ซึ่งวัตถุประสงค์หลัก

ของการจัดงานในปีนี้ คือการแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการของการพัฒนาอาหารจากทั่วโลก โดยเริ่มตั้งแต่การ
จัดเตรียมวัตถุดิบ กระบวนการผลิตอาหาร วัฒนธรรมการบริโภค และธุรกิจด้านอาหารที่เน้นคุณภาพเพื่อสุขภาพ
ของผู้บริโภค จากอดีตถึงปัจจุบัน และสู่อนาคต รวมถึงผลักดันให้ประเทศต่างๆ ได้เห็นความสำคัญของการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับการเข้าร่วมงาน Expo Milano 2015 ในครั้งนี้
กระทรวงเกษตรฯ ได้ออกแบบอาคารแสดงประเทศไทย
(Thailand Pavilion) ด้วยงานสถาปัตยกรรมเชิงสัญลักษณ์ที่
สะท้อนความคิดและวิถีชีวิตของความเป็นไทย รวมถึงสะท้อน
ถึงผู้ผลิตอาหาร อันได้แก่ ชาวนา ชาวสวน และชาวไร่ ซึ่งมี
องค์ประกอบหลัก ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) **งอบ** สัญลักษณ์แห่งวิถี
การเกษตร เป็นตัวแทนของผู้ผลิตอาหาร ๒) **พญานาค**
สัญลักษณ์แห่งความเชื่อ เป็นตัวแทนของน้ำและความอุดม
สมบูรณ์ในการทำเกษตรและการประกอบพิธีกรรมต่างๆ
และ ๓) **ฐานเจดีย์** สัญลักษณ์แห่งความศรัทธา เป็นตัวแทน
ของวัฒนธรรมและประเพณีไทย

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ ได้นำเสนอแนวคิด
“Nourishing and Delighting the World” หรือ “การเลี้ยง
ดูโลกอย่างยั่งยืน” เพื่อแสดงศักยภาพด้านการเกษตรของไทย
อันอุดมสมบูรณ์ และการผลิตอาหารที่มีคุณภาพ ได้
มาตรฐาน และมีรสชาติอันขึ้นชื่อ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นถึง
ความพร้อมสู่การเป็นครัวโลกของประเทศไทย โดยจัด
แสดงผลงาน-นิทรรศการ ๕ ส่วน ทั้งภายในและภายนอก
อาคารแสดงประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ ๒,๙๔๗ ตารางเมตร
ได้แก่ ๑) **ทรัพย์ในดินสินในน้ำ** (A Land of Plenty, Spirit
of Thailand) เป็นการนำเสนอวิถีชีวิตของคนไทยที่พึ่งพา
การเกษตรเป็นหลัก โดยมีการจัดแสดงตลาดน้ำจำลอง

และนาข้าวจำลอง ซึ่งมีการนำข้าวพันธุ์ กข ๓๑ มาปลูก โดยแบ่งระยะการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงนาจำลอง เป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ต้นข้าวอายุ ๓๐ วัน ๙๐ วัน และ ๑๒๐ วัน ๒) **สุวรรณภูมิ** (Golden Land) เป็นการนำเสนอความเชื่อทางศาสนาของคนไทยที่เชื่อมโยงกับเกษตรกรรม โดยการขอฝนจากพญานาค และเสนอถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดินและน้ำ ตลอดจนทิวเขา ท่งราบ ท้องทะเล รวมถึงระบบนิเวศที่หลากหลาย จนได้ชื่อว่าเป็น “อู่น้ำ-อู่ข้าว” หรือฐานการผลิตอาหารที่มีคุณภาพที่สุดแห่งหนึ่งของโลกผ่านเทคนิคไฮโดรแกรม ๓ มิติ ผสมผสานกับการฉายภาพรอบทิศทาง ๓) **ครัวไทยสู่ครัวโลก** (Kitchen to the World) เป็นการนำเสนอรูปแบบ/เทคโนโลยีการผลิตอาหาร รวมถึงอาหารไทยหลากหลายชนิดที่ได้มาตรฐานการผลิตในระดับสากล ซึ่งแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมในการเป็นครัวโลก โดยการฉายวิถีทัศน์บนพื้นห้องและฉายผ่านจอ LCD ขนาดใหญ่รอบผนังห้อง ๔) **กษัตริย์แห่งเกษตร** (King of Agriculture) เป็นการนำเสนอพระราชกรณียกิจด้านการเกษตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รางวัลที่พระองค์ทรงได้รับ รวมถึงตัวอย่างการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพสกนิกรชาวไทย ผ่านการฉายวิถีทัศน์ในโรงภาพยนตร์ และ ๕) **อาหารแห่งอนาคต** (Food for the Future) เป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปของไทยในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถซื้อและรับประทานได้เลย โดยนำเข้าอบในตู้ไมโครเวฟ เช่น ข้าวแกงเขียวหวานสำเร็จรูป ก๋วยเตี๋ยวผัดไทยสำเร็จรูป ข้าวเหนียวมะม่วงสำเร็จรูป เป็นต้น รวมถึงยังมีการจำหน่ายขนมและอาหารว่างแปรรูปต่างๆ เช่น น้ำมั่งคุดกระป๋อง ไอศกรีมมะพร้าว น้ำหอม ถั่วอบกรอบรสตั้มยำกุ้งกระป๋อง และอื่นๆ โดยจัดตั้งเป็นร้านจำหน่ายสินค้าขนาดใหญ่บริเวณด้านหน้าอาคารแสดงประเทศไทย

นอกจากผลงาน-นิทรรศการข้างต้นแล้ว กระทรวงเกษตรฯ ยังได้จัดให้มีการแสดงและการละเล่นของไทยที่จะช่วยสร้างสีสันระหว่างทางเข้าสู่ตัวอาคาร โดยแสดงสลับเปลี่ยนกันไปตลอดทั้งวัน วันละ ๔ รอบ โดยเริ่มตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. - ๒๑.๐๐ น. ซึ่งแบ่งเป็นการแสดงหลักด้านหน้าอาคารฯ จำนวน ๔ การแสดง ได้แก่ การประชันเปิงมางคอก การชกมวยคาดเชือก (มวยไทย) การละเล่นกลองยาว ผีตาโขน และการแสดงสั้มตำ percussion ขณะที่บริเวณทางเดินก่อนเข้าสู่อาคารฯ มีการแสดงหุ่นละครเล็ก เพื่อสร้างความสนุกสนานให้กับผู้เข้าชมอย่างใกล้ชิด ซึ่งการแสดงทั้งหมดนี้ ได้รับความชื่นชอบจากชาวต่างชาติอย่างมาก ส่งผลให้อาคารแสดงประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ใน ๑๐ อันดับแรกของอาคารที่ต้องเข้าชมเมื่อมาถึงงาน Expo Milano 2015 โดยนิตยสารด้านการออกแบบชื่อดังของอิตาลีหลายแห่ง เช่น นิตยสาร I padiglioni piu belli di Expo 2015 - 01 Maggio 2015 นิตยสาร GRAZIA CASA เป็นต้น

สรก. ติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานปฏิรูปที่ดินทั่วประเทศ

จิรัฐญา แสงหิรัญ

เมื่อวันที่ ๓-๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นประธาน โครงการสัมมนา เรื่อง การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน ณ โรงแรมเวียงลคอร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยมีข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องในเขตภาคเหนือ เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก

โครงการดังกล่าวเป็นการสัมมนาระหว่างผู้บริหารจาก ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และผู้ปฏิบัติงาน เพื่อติดตาม ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจ แนวทางการปฏิบัติงาน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคข้อจำกัดของการปฏิบัติงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องระหว่าง ผู้บริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและผู้ปฏิบัติงาน ทั้งงาน จัดที่ดิน การเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบการใช้ ประโยชน์ที่ดิน การตรวจสอบการถือครองที่ดินแปลงใหญ่ให้ เกิดผลเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาพื้นที่ ปฏิรูปที่ดินเป็นแปลงใหญ่ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้เป็นนโยบาย กรอบแนวทาง ในการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ต่อไป

ด้านนายสรเสรีญ อัจจุตมานัส เลขาธิการ ส.ป.ก. กล่าวว่า “การมาเจอกันในวันนี้เป็นเรื่องที่ดี ถ้าจะเปรียบแล้ว เจ้าหน้าที่ส่วนกลางเปรียบเสมือนฝ่ายขุน เจ้าหน้าที่จังหวัด เปรียบเสมือนฝ่ายบู เมื่อไปรบมาแล้ว ก็ต้องมาแจ้งฝ่ายขุนว่า ไปเจออะไรมาบ้าง ประสบกับปัญหาอะไรบ้าง ก็มาปรึกษาหารือกัน เพื่อนำไปปรับกลยุทธ์ในการออกรบครั้งต่อไป ก็จะทำให้เรา ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

ทั้งนี้ โครงการสัมมนาติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดิน จะจัดขึ้นทั่วประเทศ โดยแบ่งออกเป็น

๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๓-๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเวียงลคอร อำเภอเมือง จังหวัด ลำปาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมพุลแมน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคกลาง ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมโกลเด้นพีชชะอำ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี และภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมลิเกอร ชิตี้ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

>> ส.ป.ก.ลำพูน ร่วมจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ในพระราชานุเคราะห์ เพื่อเกิดพระเกียรติระดับประเทศ

เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอำนาจ ปะติเส) เดินทางเป็นประธานการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ เพื่อเกิดพระเกียรติระดับประเทศ เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พร้อมด้วยคณะผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุรจิตต์ อินทรชิต) ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน (นายณรงค์ อ่อนสะอาด) รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (นายสุวรรณ บุราพรนุสรณ์) พร้อมด้วยปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูน (นางภัทธรินทร์ ชีววัฒนานนท์) ให้การต้อนรับ

>> ส.ป.ก. ประชุม ออกก.คง. ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดการประชุมคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ออกก.คง.) ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ โดยมีนายสรเสริญ อัจจุตมานัส เป็นประธานการประชุม ณ ห้องประชุมไชยวงศ์ ชูชาติ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ

การประชุมในครั้งนี้มีประเด็นสำคัญเพื่อพิจารณา คือ เรื่องขอความเห็นชอบการจำหน่ายหนี้สูญกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ครั้งที่ ๒ พร้อมทั้งมีการรับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ด้วย

>> เพิ่มมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ ของ สรม.

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ นายสุวรรณ บุราพรนุสรณ์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นประธานในการประชุมพิจารณาหลักเกณฑ์เงื่อนไขการเพิ่มมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ในการดำเนินงานของศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สรม.) โดยมี นายฉลอง มณีโชติ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) นางสาวพจนันท์ กองมาก ผู้อำนวยการศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สรม.) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค และนักวิชาการ ผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงเจ้าหน้าที่ของ ส.ป.ก. เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมไชยวงศ์ ชูชาติ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ

สิ่งที่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินพึงปฏิบัติ

“เกษตรกร” เมื่อได้รับการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จาก ส.ป.ก. ตาม ส.ป.ก. ๔-๐๑ สัญญาเช่า หรือ สัญญาเช่าซื้อแล้ว ก็ต้องใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อทำการเกษตร คือ ทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์ และสามารถปลูกบ้านพักอาศัยได้ตามสมควร ขุดบ่อ ทำการเกษตรได้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๕ ของที่ดินที่ได้รับมอบ เช่น รับมอบ ๕๐ ไร่ สามารถขุดบ่อได้ไม่เกิน ๒ ไร่ ๒ งาน เป็นต้น

การที่เกษตรกรจะสามารถ ถือครองทำกิน ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินได้ชั่วลูกชั่วหลานนั้น ไม่ได้มีข้อยุ่งยากแต่อย่างใด เพียงแต่ต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินหรือข้อกำหนดของ ส.ป.ก. ที่ได้ระบุไว้ในหนังสือรับมอบที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ สัญญาเช่า หรือ สัญญาเช่าซื้อ ที่ ส.ป.ก. จังหวัดมอบให้เกษตรกรยึดถือไว้เท่านั้น เกษตรกรก็จะมีที่ดินทำกินไปชั่วลูกชั่วหลาน ซึ่งหลักคือ ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง ดูแลที่ดินไม่ทิ้งร้างปล่อยให้ผู้อื่นเข้ามาทำประโยชน์ไม่ว่าจะโดยการเช่าหรือโดยวิธีการอื่นก็ตาม ห้ามซื้อขายเปลี่ยนมือ เพราะถือเป็นการทำผิดกฎหมายปฏิรูปที่ดิน และจะมีผลให้เกษตรกรถูกสั่งให้สิ้นสุดสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินทุกแปลงที่ได้รับการจัดจาก ส.ป.ก. ซึ่งจะต้องออกจากที่ดินนั้น

หากถามว่า ถ้าเกษตรกรไม่ยอมทำการเกษตรแล้ว จะทำอย่างอื่นได้หรือไม่ หรือจะแบ่งสัดส่วนที่ดินไปทำอย่างอื่นนอกจากการเกษตรได้หรือไม่ ตอบว่า “ทำได้” ถ้าเกษตรกรมีเงินทุนเพียงพอที่จะทำประโยชน์อย่างอื่นนอกเหนือจากการทำเกษตร เช่น ทำโรงงานแปรรูป ลานตากมัน ลานรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร เป็นต้น ก็ให้ไปยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินได้ที่ ส.ป.ก. จังหวัด ที่ที่ดินตั้งอยู่ ซึ่งกรณีนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ในที่ดิน และกิจการดังกล่าวเรียกว่า “กิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน” ซึ่งมีหลากหลายประเภทกิจการ และอยู่ภายใต้อำนาจพิจารณาอนุญาตของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด หากเกษตรกรไม่มั่นใจว่าที่ดิน ส.ป.ก.สามารถทำอะไรได้บ้าง ต้องปฏิบัติตามอย่างไร อะไรผิดหรืออะไรทำได้ ทำไม่ได้ตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ให้สอบถามหรือขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัดที่ที่ดินตั้งอยู่ได้ หรือสามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมในเว็บไซต์ ส.ป.ก. www.alro.go.th และหากพบว่า มีการกระทำผิดกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ก็ต้องช่วยเป็นหูเป็นตาให้ ส.ป.ก. โดยการแจ้งเบาะแสได้ที่ www.legal.go.th หรือ CallCenter ๑๗๖๔ เพื่อ ส.ป.ก. จะได้แก้ไขปัญหาค้นหาการผิดหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหาคต่อไป ที่ดินจะได้คงอยู่กับเกษตรกร และเป็นมรดกตกทอดสู่ลูกหลานของเกษตรกรเพื่อจะได้มีที่ดินทำกินสืบไป

ยุพเรศ เพิ่มพูน
กลุ่มกฎหมายและระเบียบ สำนักกฎหมาย

“ที่ดิน ส.ป.ก. ห้ามซื้อขาย สิ้นสิทธิ ผิดกฎหมาย”